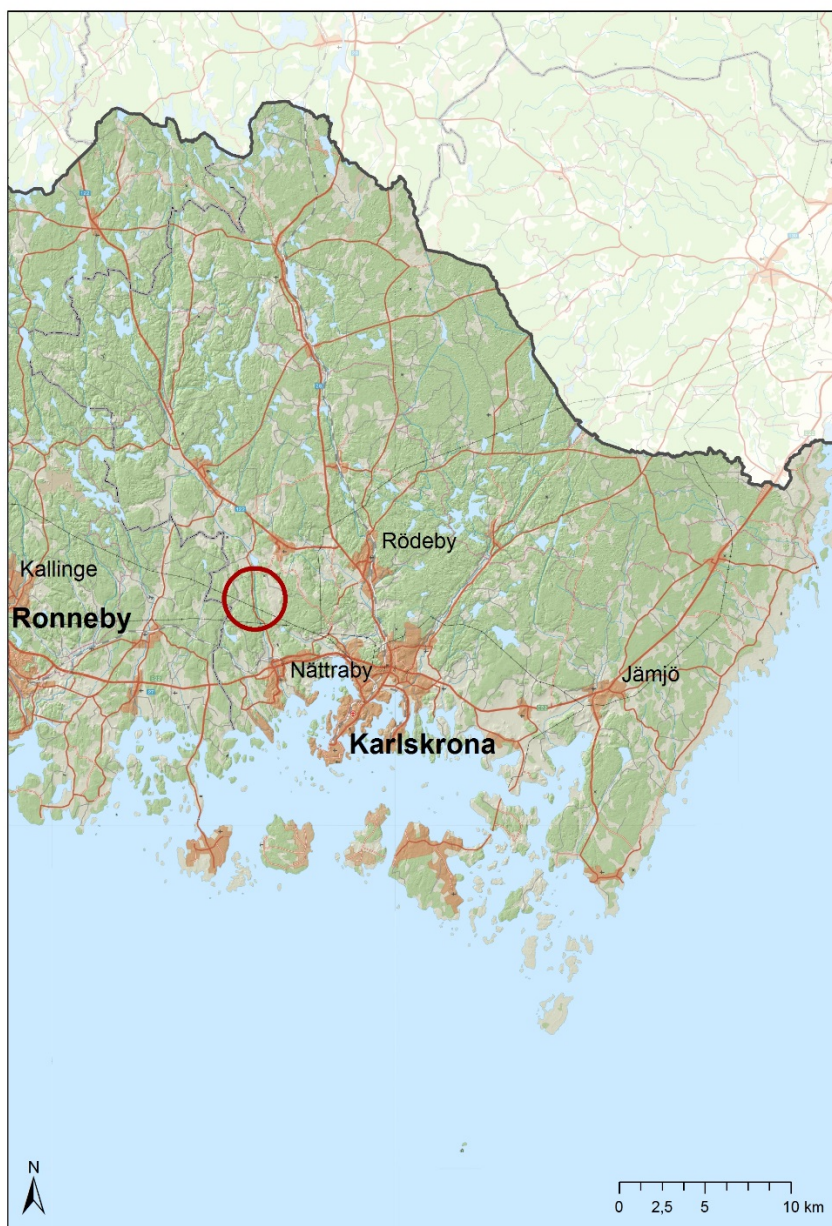

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410214 Skallahultsåsen

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Ulrika O Widgren

**Bevarandeplan för Natura 2000-området
SE0410214 Skallahultsåsen**

Kommun: Karlskrona

Områdets totala areal: 5,3 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2017-10-30

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-11-01

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2002-01-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

9020 - Nordlig ädellövskog

9080 - Lövsumpskog

9110 - Näringsfattig bokskog

9160 - Näringsrik ekskog

9180 - Ädellövskog i branter

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Skallahultsåsen bidrar till att uppfylla miljömålen Levande skogar och Ett rikt växt- och djurliv.

Området utgörs av ett blandat ädellövbestånd i en näringsrik källpåverkad nordsluttning. Det prioriterade bevarandevärdet är den blandade ädellövskogen med en osedvanligt rik kryptogamflora. De senvuxna lönnarna i branten, de gamla, grova träden av ek och bok och mängden död ved som förekommer i området har stort värde för den biologiska mångfalden. Området har därigenom stor betydelse för bevarandet av och möjligheten till spridning av

kryptogamer knutna till ädellövträd och hamlade träd. Skogen är utpekad nyckelbiotop av Skogsstyrelsen och hyser bland annat den rödlistade askvårtlaven (starkt hotad).

Beskrivning av området

Skallahultsåsen är ett mindre skogsområde angränsande till vägen mellan Nättraby och Björkeryd i närheten av Nättrabyån i södra Karlskrona kommun. Vägen avgränsar i öster, ett avverkningsområde (planterat med gran) i väst, åker i norr och söderut nygallrad produktionsskog av bok. Tre nyckelbiotoper ingår i området och Länsstyrelsen har bedrivit övervakning av kryptogamer i bokskogen sedan slutet på 1990-talet. Området utgörs av två bergbranter mot vägen och däremellan en sluttning med ett mindre hållmarksparti ovanför. Flera gamla vidkroniga ekar, liksom torra enbuskar tyder på att landskapet tidigare var mer öppet.

Ädellövskogen i Skallahultsåsen växer på granitberggrund. Trädskiktet domineras av bok och ek med stort inslag av andra ädellövträd som lind, lönn och ask (starkt hotad). Områdets norra delar är delvis källpåverkat av en naturlig skogsback omgiven av ask och alm. Enstaka askar bär tydliga spår av tidigare hamling. Ett tiotal riktigt grova mulmträd av ek återfinns i områdets sydvästra del. I en mindre del av områdets bokskog är marken sluttande och översilad. Här växer några halvdöda jättegtranar till glädje för hackspettar.

Stora delar av Skallahultsåsen saknar fältskikt. I de delar där fältskikt förekommer växer bland annat buskstjärnblomma, bäckbräsma, skogsbräsma, skärmstarr, tandrot, blåsipppa och vitsippa. Flera signalarter har vid nyckelbiotopsinventering hittats i området, varav ett 10-tal arter av mossa och närmare 20 arter av lavar. Bland de rödlistade arterna märks bokvårtlav (nära hotad), askvårtlav (starkt hotad), rosa lundlav (sårbar), lunglav (nära hotad), stiftklotterlav (nära hotad), kortskaftad parasitpik (sårbar) och blek kraterlav (sårbar). Flera lågor finns framförallt i områdets centrala delar, många av dessa fallna vid stormarna hösten 2002 och januari 2005.

Vad kan påverka negativt

- Skogsbruk och större avverkningar eller annan exploatering i anslutning till området. Avverkningar i omedelbar närhet till området kan till exempel påverka ytvattnets flöden och kvalitet, grundvattnets nivåer och kvalitet samt fuktighet och ljusförhållanden i området.
- Fragmentering av biotoper, vilket leder till mera homogena bestånd med minskad medelålder, skiktning och lövandel samt en ökad fragmentering av biotoper vilket innebär minskad kontakt mellan områden och därmed minskade möjligheter för mer svårspredda arters spridning och etablering på landskapsnivå vilket är av stor betydelse för arternas långsiktiga överlevnad.
- Otillåten bortförsel av död ved i alla former. Den döda veden är en förutsättning för flera arter av svampar och insekter.
- Spridning av kemikalier i eller i anslutning till området, till exempel som beskämpningsmedel på åkermarken vid ogynnsam vindriktning.
- Grova och gamla ädellövträd kan hotas genom konkurrens från yngre lövträd och gran, som växer upp i trädkronan.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29 §§).

Skydd för området

Området är avsatt som två biotopskyddsområden sedan 1997 och 2004 (norra) i beslut av Skogsstyrelsen. Enligt 7 kap 11 § miljöbalken får man inte bedriva verksamhet eller vidta

åtgärder som kan skada naturmiljön inom ett biotopskyddsområde.

Behov av skötselåtgärd

Gran och björk bör tas bort till förmån för ädellövträd. Grova träd behöver frihuggas.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

9020 - Nordlig ädellövskog

Areal: 1,7 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den nordliga ädellövskogen finns i Skallahultsåsens norra del. Viktiga komponenter i trädskiktet är ek, lind, ask (starkt hotad), men även alm, klibbal och vårtbjörk. Tydliga spår av hamling syns på några gamla askar. Buskar av hassel och hagtorn förekommer. Marken är näringsrik, frisk till fuktig och sluttar åt norr. Skogen är delvis källpåverkad genom en naturlig skogsbäck, omgiven av ask och lind. Här växer bland annat bäckbräsma, skärmstarr och dunmossa.

Den nordliga ädellövskogen i Skallahultsåsen är framförallt rik på flera arter av mossor, men även lavar. Förekommande arter är bland annat fällmossa, trubbfjädermossa, stubbspretmossa, klippfrullania, platt fjädermossa, porellor, liten baronmossa, lunglav (nära hotad) och havstulpanlav. I fältskiktet ses blåsippa, buskstjärnblomma, liljekonvalj, vitsippa, grönvit nattviol, skogsbingel, stor blåklocka och längs bäcken även älgört, blekstarr, repestarr och skogssäv. Dunmossan som växer vid bäcken förekommer i övrigt endast på ett 10-tal lokaler i länet.

Bevarandemål

Arealen av nordlig ädellövskog ska vara minst 1,7 hektar. Ädellövträd ska dominera i hela området. Ask, lind, lönn, ek och alm ska gynnas framför bok. Det ska finnas gamla och senvuxna träd och förnygring av nya träd som efterträdare till ädellövträden. Bok ska inte tillåtas ta överhanden. Det ska finnas död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar och gamla träd med grov bark, skador, håligheter, mulm eller döda delar. Det ska finnas typiska arter av mossor, såsom fällmossa, trubbfjädermossa, stubbspretmossa, klippfrullania, platt fjädermossa och porellor och lavar som lunglav och havstulpanlav. Lundflora som blåsippa och skogsbingel ska förekomma allmänt.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är mycket gott.

9080 - Lövsumpskog

Areal: 0,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Lövsumpskogen i Skallahult är mycket liten och återfinns i områdets mellersta delar, närmast vägen. Området utgörs av en källa som rinner upp i ostsluttningen. Björk dominerar i trädskiktet, med inslag av gran och ask. Ormbunkar finns över hela området enligt nyckelbiotopsinventeringen, liksom bäckbräsma, skogsbräsma, gullpudra och skärmstarr.

Bevarandemål

Arealen lövsumpskog ska vara minst 0,2 hektar. Småskaliga naturliga processer, som till exempel trädens förnyring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd ska påverka dynamik och struktur. Sumpskogen ska omfattas av naturlig hydrologi och grundvattennivå. Lövträd ska utgöra ett dominerande inslag och trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Det ska finnas rikligt med död ved i olika former. Typiska arter som bäckbräsma, gullpudra och skärmstarr ska förekomma.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms som gott.

9110 - Näringsfattig bokskog

Areal: 1,8 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Den näringsfattiga bokskogen i Skallahult förekommer i östsluttning mot vägen. Fältskikt saknas helt, förutom enstaka partier med vitsippa och någon blåsippa, samt enstaka liljekonvalj. Skogen har ett förnalager av ofullständigt nedbrutna löv. Förekomsten av mossor och lavar är sparsam i området utanför branten, men möjligheten att dessa sprider sig ökar när träden åldras och inslaget av gamla träd ökar även i intilliggande område.

I området har förekommit övervakning av kryptogamer sedan slutet på 1990-talet. Ett stort antal signal- och rödlistade arter har påträffats, bland annat bokkantlav (nära hotad), bokvårtlav (nära hotad), fällmossa, glansfläck, grå punktlav, gulnål, havstulpanlav, klippfrullania, platt fjädermossa, rikfruktig blemlav, rosa lundlav (sårbar), savlundlav (starkt hotad), stiftklotterlav (nära hotad), stor knopplav, trubbfjädermossa och trädporrella.

Bevarandemål

Målet för arealen näringsfattig bokskog ska vara 1,8 hektar. Bok ska utgöra ett dominerande inslag, men andra ädellövträd som ek och avenbok kan förekomma. Det ska finnas gamla träd och förnygring av nya träd som efterträdare till bok och andra ädellövträd. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Gamla träd ska vara allmänt förekommande liksom död ved i olika former inklusive levande träd med döda träddeklar. Det ska finnas enstaka träd med hackspettsbohål. Gran ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området. Typiska arter av mossor och lavar såsom bokkantlav, bokvårtlav, fällmossa, gulnål, havstulpanlav, klippfrullania, platt fjädermossa, rosa lundlav, savlundlav, stiftklotterlav, stor knopplav, trubbfjädermossa och trädporrella ska förekomma allmänt i området.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är gott, men mängden död ved samt äldre och grova träd, vilka utgör livsmiljö för många arter, behöver öka.

9160 - Näringsrik ekskog

Areal: 0,8 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Området med ekskog återfinns i de södra delarna, ovanför bergbranten och ner mot bokskogen. En handfull grova, vidkroniga träd vittnar om tidigare hävd. Skogen vilar på näringsrik granitberggrund. I väst gränsar skogen till en skogsplantering, tidigare åkermark. Enstaka enbuskar växer i anslutning till ekarna och i fältskiktet återfinns buskstjärnblomma. På ekarna har noterats arter som gulpudrad spiklav, rostfläck, gammelekslav (sårbar) och gammelgranslav. De små senvuxna träden i branten hyser arter som lunglav (nära hotad), fällmossa och guldlockmossa. Blekticka (nära hotad) har noterats på död ekved.

Bevarandemål

Arealen av näringsrik ekskog ska vara minst 0,8 hektar. Småskaliga naturliga processer, som till exempel trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning ska påverka dynamik och struktur. Det ska finnas gamla träd och föryngring av nya träd som efterträdare till ek och andra ädellövträd. Det ska finnas död ved i olika former inklusive levande träd med grov bark, skador, håligheter, mulm eller döda delar. Gran eller annan inväxning ska inte tillåtas ta överhanden eller skada de biologiskt gamla och värdefulla träden i området. Buskstjärnblomma ska återfinnas allmänt i området och typiska arter av mossor och lavar såsom lunglav, gammelekslav, fällmossa, guldlockmossa och porellor ska förekommer på flera träd. Förutsättningen för blekticka, vilken växer på grova, döda grenar av ek, ska vara god.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är mycket gott, men föryngringen av ek behöver säkras.

9180 - Ädellövskog i branter

Areal: 0,9 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Ädellövbranten i Skallahult sluttar brant ner mot vägen. Branten vilar delvis på näringsrik grönsten. Ek, ask (starkt hotad) bok, lind och lönn dominerar trädsiktet. Kryptogamfloran är rik med bland annat förekomst av lunglav (nära hotad) på flera senvuxna lönnar. I fältsiktet återfinns tandrot, vätteros, buskstjärnblomma och blåsippan.

I området har förekommit övervakning av kryptogamer sedan slutet på 1990-talet. Ett större antal signal- och rödlistade arter har påträffats, bland annat askvårtlav (starkt hotad), baronmossa, blek kraterlav (sårbar), borkantlav (nära hotad), bokvårtlav (nära hotad), fällmossa, grymig filtlav (nära hotad), grå punktlav, guldlockmossa, klippfrullania, lunglav (nära hotad), lönnlav, platt fjädermossa, rosa lundlav (sårbar), stiftklotterlav (nära hotad), traslav, trubbfjädermossa och trädporrella. En av askarna med askvårtlav har fallit i samband med senare tids höststormar.

Bevarandemål

Arealen av ädellövskog i branter ska vara minst 0,9 hektar. Småskaliga naturliga processer, som trädens föryngring, åldrande och avdöende samt luckbildning, ska påverka dynamik och struktur. Ädellövträd ska utgöra ett påtagligt inslag i hela branten. Framförallt ek, lind, ask och lönn ska dominera trädsiktet. Bok ska inte tillåtas ta överhanden. Det ska finnas gamla och senvuxna träd och föryngring av nya träd som efterträdare till ädellövträden, främst av ek, ask, lind och lönn. Det ska finnas död ved i olika former, inklusive levande träd med döda träddelar och gamla träd med grov bark, skador, håligheter och mulm döda delar. Typiska arter av mossor och lavar såsom lunglav, baronmossa, fällmossa, guldlockmossa, klippfrullania, platt fjädermossa, trubbfjädermossa och trädporrella ska förekomma i åtminstone enstaka exemplar.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet i branten bedöms som mycket gott.

Dokumentation

ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.

Artportalen, www.artportalen.se (uttag 2017-03-17).

Länsstyrelsen i Blekinge län. 2013. Övervakning av epifytiska indikatorarter i utvalda nyckelbiotoper under åren 1997-2009, 2013:5.

Naturvårdsverket. 2012. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.-11.

Skogsstyrelsen. 1996. Nyckelbiotop Ärendebeteckning: N 2692-1996

Skogsstyrelsen. 1997. Biotopskyddsområde. SK270-1997

Skogsstyrelsen. 1997. Nyckelbiotop Ärendebeteckning: N 6066-1997

Skogsstyrelsen. 2003. Nyckelbiotop Ärendebeteckning: N 571-2003

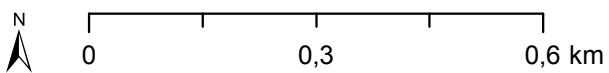
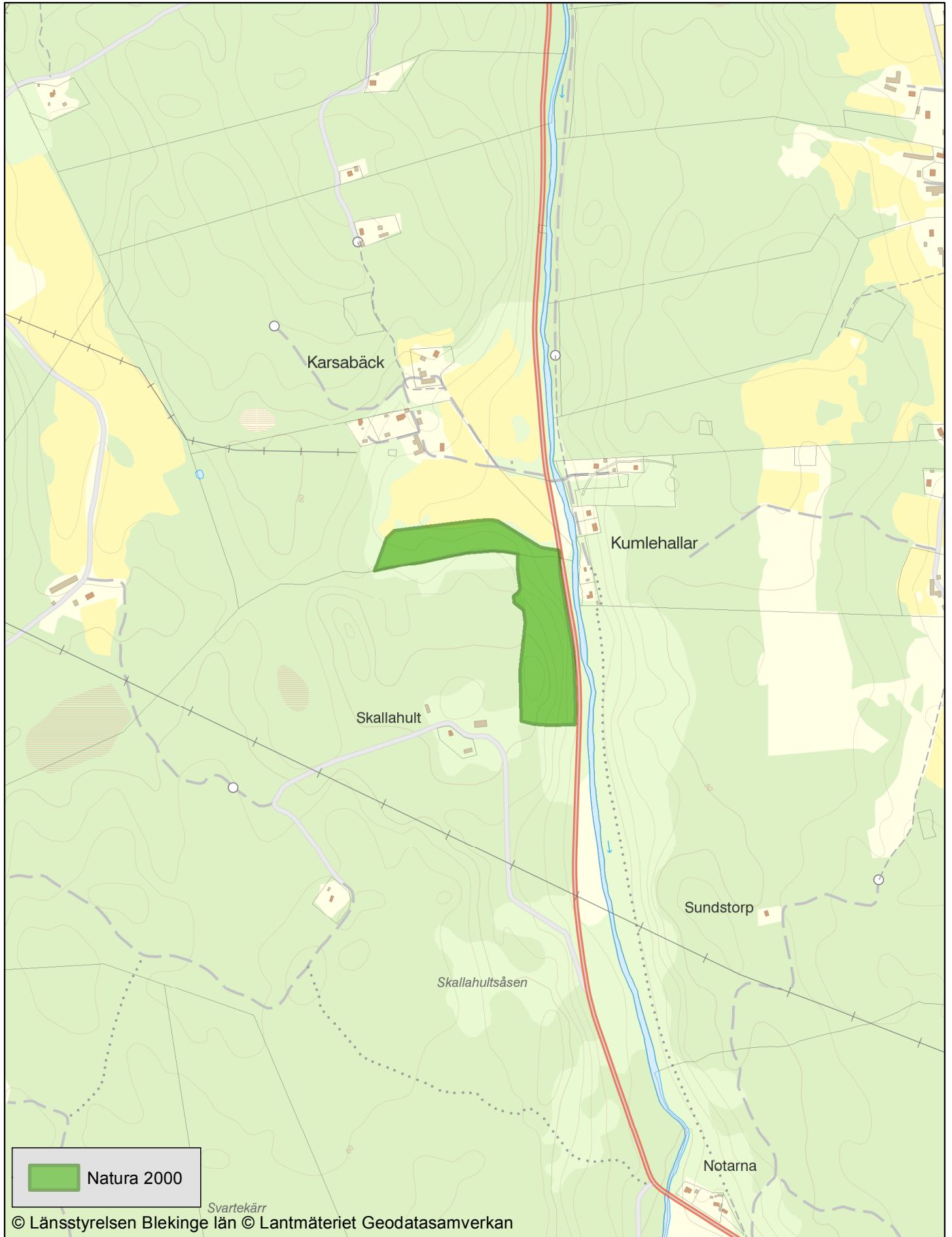
Skogsstyrelsen. 2004. Biotopskyddsområde. SK577-2004

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta.

Natura 2000 - SE0410214 Skallahultsåsen

Kartskala 1:10 000